

NICAM

Nederlands Instituut voor de Classificatie van Audiovisuele Media

Profiel Lid van Klachtencommissie

2024

Inleiding

Het Nederlands Instituut voor de Classificatie van Audiovisuele Media (NICAM) is in 1999 opgericht door de Nederlandse audiovisuele branches met medewerking van de overheid.

Het doel van het NICAM is om alle audiovisuele content te voorzien van leeftijdsadviezen en inhoudsinformatie zodat kinderen niet geconfronteerd worden met schadelijke beelden.

NICAM geeft uitvoering aan deze missie door middel van classificatiesystemen die dagelijks zichtbaar zijn: *Kijkwijzer* voor alle audiovisuele branches in Nederland en de uitvoering van *PEGI* voor games en apps in Europa.

Vrijwel de gehele Nederlandse audiovisuele sector is aangesloten bij het NICAM. Er zijn ruim 3.000 organisaties en bedrijven aangesloten bij het NICAM. Dit betreft omroepen, distributeurs, VOD diensten, kabelmaatschappijen, bioscopen en winkels. Het overgrote deel van de organisaties en bedrijven is aangesloten via een brancheorganisatie. De audiovisuele sector gebruikt *Kijkwijzer* om ouders en kinderen te informeren over de mogelijke effecten van media. *Kijkwijzer* doet dat met het geven van een leeftijdsvermelding: Alle Leeftijden, 6 jaar, 9 jaar, 12 jaar, 14 jaar, 16 jaar en 18 jaar. Daarnaast zijn er de pictogrammen die de reden van het leeftijdsadvies aanduiden: geweld, angst, seks, discriminatie, drugs- en alcoholmisbruik en grof taalgebruik.

Het NICAM is gericht op de verantwoordelijkheid voor het proces en de kwaliteit van de classificatiesystemen. Tegelijkertijd heeft het NICAM ook een belangrijke externe doelstelling, namelijk het effectief voorlichten van de mediaconsumenten waarvoor de classificaties zijn bedoeld.

Het NICAM is een stichting zonder winstoogmerk en is een maatschappelijk bewogen organisatie met als statutaire missie:

Het bevorderen dat audiovisuele producten door de audiovisuele branche zelf, door middel van classificatie worden voorzien van informatie over hun mogelijke schadelijkheid voor jeugdigen. Evenals het verrichten van alle verdere handelingen die hiermee in de ruimste zin verband houden of daartoe bevorderlijk kunnen zijn.

Het NICAM opereert in een veranderende maatschappelijke en mediaomgeving waarin continue beweging en het vlot aanpassen aan de omstandigheden nodig is. De manier waarop media worden gebruikt verandert voortdurend. De uitdagingen en kansen voor bescherming van kinderen in het huidige medialandschap zijn groot.

De principes van het NICAM zijn:

- De branche neemt zelf verantwoordelijkheid doordat makers en aanbieders hun eigen content classificeren aan de hand van een classificatiesysteem.
- De makers en aanbieders dienen zich jaarlijks te certificeren tot codeur en het NICAM zorgt voor deskundigheidsbevordering.
- Het classificatiesysteem is ontwikkeld door onafhankelijke wetenschappers. Het classificatiesysteem is niet statisch maar blijft in ontwikkeling door aanpassingen te doen die passen bij de ontwikkelingen op het gebied van audiovisuele content, maatschappelijke ontwikkelingen en wet- en regelgeving.

NICAM

- Ouders en kinderen worden geïnformeerd met behulp van productinformatie in de vorm van leeftijdsadviezen en inhoudspictogrammen die uniform zijn.
- Er is een laagdrempelige klachtenregeling voor burgers die uitgevoerd wordt door de onafhankelijke Klachtencommissie en Commissie van Beroep. Transparantie en navolgbaarheid zijn hierbij belangrijk.
- Het NICAM monitort de werking en het resultaat van de inspanningen van de audiovisuele branche en haar eigen activiteiten (kwaliteitsbewaking). Het oefent toezicht uit op de werking en het resultaat van zelfregulering. De resultaten deelt ze in een jaarlijkse rapportage aan het Commissariaat voor de Media.

De organisatie bestaat uit een Raad van Toezicht, een Raad van Participanten, een Wetenschappelijke Commissie, een Advies Commissie, een Klachtencommissie en Commissie van Beroep, een Codeur Commissie en een Bureau. Het Bureau bestaat uit een directeur-bestuurder, een secretariaat en drie teams die verschillende rollen vervullen om de drie pijlers van de organisatie; het Systeem, het Toezicht en de Voorlichting, uit te voeren. De organisatie van het NICAM is gevestigd in het Mediacentrum op het Mediapark in Hilversum.

Klachtenprocedure en Klachtencommissie

Iedere burger die het oneens is met de classificatie van een audiovisuele productie kan een klacht indienen bij het NICAM. Klachten worden eerst behandeld door het Bureau van het NICAM. Gekeken wordt dan of de Kijkwijzerregels correct zijn toegepast. Als dat niet het geval is, kan het Bureau bemiddelen, of de klacht voorleggen aan de onafhankelijke Klachtencommissie. Zijn volgens het Bureau de Kijkwijzerregels correct toegepast, dan wordt aan klager uitleg gegeven over de Kijkwijzercriteria in relatie tot de betreffende classificatie.

De Klachtencommissie functioneert autonoom en onafhankelijk. Zij behandelt en beoordeelt de aan haar voorgelegde klachten. De klachtenprocedure, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de Klachtencommissie zijn neergelegd in het klachtenreglement, dat onderdeel uitmaakt van het NICAM Reglement. De Klachtencommissie kan bij gegronde verklaring van een klacht sancties opleggen aan de betreffende aangeslotene. Tegen een uitspraak van de Klachtencommissie staat beroep open bij de commissie van beroep.

Jaarlijks doet de Klachtencommissie schriftelijk verslag van haar werkzaamheden aan de Directeur-Bestuurder en de Raad van Toezicht van het NICAM.

Samenstelling en profiel

De Klachtencommissie is een onafhankelijke commissie van telkens 2 leden en wordt voorgezeten door een onafhankelijk voorzitter. Er zijn in totaal 6 leden die per toerbeurt zitting nemen in de Klachtencommissie.

De leden worden benoemd voor een periode van 4 jaar en zijn 2 keer herbenoembaar voor eenzelfde periode. Zij treden af volgens een rooster van aftreden.

De leden zijn niet werkzaam binnen de audiovisuele branche en/of bij de aangeslotenen en hebben evenmin een financieel, bestuurlijk of ander belang bij hen.

De leden en de voorzitter ontvangen een vacatievergoeding voor hun werkzaamheden. Reis- en onkosten worden vergoed.

De Klachtencommissie wordt ondersteund vanuit het Bureau door een secretaris, die belast is met het organiseren van zittingen en concipiëren van uitspraken.

Profielchets Lid Klachtencommissie

- Een KC-lid is in staat om op een onafhankelijke en deskundige wijze klachten te behandelen in collegiale samenwerking met de overige KC-leden. Deze behandeling leidt tot een gedegen analyse van de klacht om tot een duidelijk oordeel te komen en hierover een heldere uitspraak te formuleren. Het KC-lid ziet daarbij ook toe op een consequente en consistente naleving van het Klachtenreglement.
- Het KC-lid is een jurist/wetenschapper op het gebied van kind en media en is niet werkzaam in of gelieerd aan de audiovisuele branche of de aangeslotenen. Bij voorkeur heeft hij/zij daarnaast ook enige ervaring als lid van een klachten- of bezwaarcommissie.
- Het KC-lid beschikt over relevante en actuele kennis van het medialandschap en de audiovisuele media-sector, en de wijze waarop minderjarigen hiervan gebruikmaken, en is bereid zich hier verder in te verdiepen en bekwamen.
- Het KC-lid is analytisch, empathisch, besluitvaardig en kan goed samenwerken.
- Heeft een uitstekende mondelinge en schriftelijke beheersing van Nederlands en Engels .
- Onderschrijft de principes en doelstellingen van het NICAM.
- Is bereid zich voor tenminste één termijn van 4 jaar te verbinden aan het NICAM.

Een exacte inschatting van de tijdsbesteding kunnen wij helaas niet geven, omdat dit afhankelijk is van het aantal klachten en de complexiteit hiervan. Het aantal klachten varieert tussen de 10 en 20 per jaar. Gemiddeld worden 5 zittingen per jaar gehouden. Naast deze zittingen komt de Klachtencommissie 2 keer per jaar bijeen om de stand van zaken rondom het Kijkwijzersysteem en de klachten te evalueren en hiervan te leren. Daarnaast certificeren de leden zich jaarlijks voor het Kijkwijzer-systeem.